

רע"פ 2054/18 - היתם רבאיעה נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 2054/18

כבוד השופט א' שהם
היתם רבאיעה

לפני:
המבקש:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, מיום 08.02.2018, בעפ"ג 17915-11-17, שניתן על ידי כב' הרכב השופטים: י' נועם - סג"נ; ר' פרידמן-פלדמן; ו- א' אברבנאל

בעצמו

המבקש:

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' הרכב השופטים: י' נועם - סג"נ; ר' פרידמן-פלדמן; ו-א' אברבנאל), בעפ"ג 17915-11-17, מיום 08.02.2018. בגדרו של פסק הדין, נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופטת ש' לארי-בבלי), בת"פ 22565-12-15, מיום 25.09.2017.

רקע והליכים קודמים

2. המבקש הורשע, על פי הודאתו, בביצוע העבירות הבאות: גניבת רכב, לפי סעיף 413ב בצירוף סעיף 29(א)

לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); הפרעה לשוטט בשעת מילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין; נהיגה פוחזת ברכב, לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין; ונהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף, לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש].

3. המבקש הופנה על ידי בית משפט השלום אל שירות המבחן, לשם הכנת תסקיר מבחן בעניינו. בתסקיר נאמר, כי למבקש אין הרשעות קודמות; כי הוא לוקח אחריות על ביצוע העבירות בהן הורשע; וכי שירות המבחן לא התרשם בעניינו של המבקש מקיומם של ערכים, נורמות ודפוסי התנהגות בעייתיים ועברייניים. עם זאת, נמסר בתסקיר כי לעיתים נוטה המבקש להתנהג בצורה אימפולסיבית, ללא שיקול דעת הולם וללא חשיבה מעמיקה על ההשלכות של מעשיו, וכי מאפיינים אלה מהווים "גורמי סיכון למעורבות במעשים פורצי גבולות בעתיד". לאור האמור, ונוכח הערכת שירות המבחן כי להטלת עונש מאסר לריצוי בפועל על המבקש תהיינה השלכות קשות כלפיו וכלפי משפחתו, המליץ שירות המבחן על הטלת עונש מאסר קצר שירוצה על דרך של עבודות שירות. לבקשת ב"כ המבקש, המבקש הופנה על ידי בית משפט השלום אל הממונה על עבודות השירות (להלן: הממונה), לשם הכנת חוות דעת בעניינו, תוך הבהרה כי אין בכך משום הבעת דעה לעניין העונש. בחוות דעת הממונה נמסר, כי המבקש כשיר לריצוי מאסר על דרך של עבודות שירות.

4. ביום 25.09.2017, ניתן גזר דינו של בית משפט השלום. בבואו לקבוע את מתחם הענישה ההולם, עמד בית משפט השלום על החומרה הכרוכה בביצוע העבירות בהן הורשע המבקש; ועל הערכים הציבוריים שנפגעו כתוצאה ממעשיו, שעניינם הגנה על שלטון החוק, שמירה על שלום הציבור וקניינו, ושמירה על ביטחונם של המשתמשים בדרך. כמו כן, התייחס בית משפט השלום למדיניות הענישה הנוהגת, ולנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, הכוללות, בין היתר, תכנון מוקדם קודם לביצוע העבירות. על יסוד האמור, קבע בית משפט השלום כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 לבין 25 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

5. לצורך קביעת עונשו של המבקש בגדרי המתחם, התייחס בית משפט השלום לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות. בית משפט השלום ראה, בין היתר, כשיקולים לקולה, את נסיבותיו האישיות של המבקש; ואת העובדה כי הוא נטל אחריות על מעשיו והביע חרטה כנה. כשיקולים לחובת המבקש, עמד בית משפט השלום על חומרת העבירות אותן ביצע המבקש; ועל מידת התחכום בביצוען. לאור האמור, קבע בית משפט השלום כי עונשו של המבקש ימוקם ברף התחתון של מתחם הענישה. במסגרת גזר דינו, נתן בית משפט השלום את דעתו להמלצת שירות המבחן, וקבע כי "בשל חומרת העבירות שביצע הנאשם [המבקש] לא מצאתי כי ניתן לפטור את הנאשם [המבקש] מעונש מוחשי שירוצה מאחורי סורג ובריח, זאת לצד מאסר על תנאי, פסילת רישיון נהיגה, פסילה על תנאי וקנס". בהמשך, הבהיר בית משפט השלום כי "לא השתכנעתי כי הנאשם [המבקש] נגרר אחר הקטינים והיה בלתי פעיל בביצוע העבירות. ההיפך הוא הנכון". לאחר זאת, השית בית משפט השלום על המבקש את העונשים הבאים: 10 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו; 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש עבירת

רכוש, למשך שנתיים; 4 חודשי פסילה בפועל; 4 חודשי פסילה על תנאי, למשך 3 שנים; וקנס כספי בסך 2,000 ₪ או 120 ימי מאסר תמורתו.

6. המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי, אשר כוון כלפי חומרת העונש. ביום 08.02.2018, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש, בקובעו כי לא קמה עילה להתערב בגזר דינו של בית משפט השלום. בית המשפט המחוזי הדגיש את חומרתן של העבירות שעניין גניבת כלי רכב; ואת חלקו של המבקש באירוע, אשר הוגדר כ"פעיל", וקבע כי:

"לנוכח מקבץ העבירות ונסיבות ביצוען - הן בהיבט הרכושי הן בהיבט של זלזול בגורמי אכיפת החוק, והן בהיבט של סיכון ביטחון המשתמשים בדרך; ועל רקע מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות של גניבת רכב ונהיגה פוזת בו ללא רישיון נהיגה - לא מצאנו עילה להתערב במסקנתו של בית משפט קמא בדבר מתחם הענישה שנקבע על ידו; קרי - מאסר בפועל הנע בין 10 חודשים לבין 25 חודשים, בצד רכיבי ענישה נלווים".

בהמשך, הבהיר בית המשפט המחוזי כי לנוכח החלטת בית משפט השלום להטיל על המבקש עונש מאסר לריצוי בפועל, הממוקם ברף התחתון של המתחם, הרי שממילא מתייתר הצורך לדון בעונש המתאים בגדרי המתחם. בית המשפט המחוזי הוסיף וקבע, כי בנסיבות המקרה, לא נמצאו שיקולים הנוגעים לשיקומו של המבקש, שיש בהם כדי להצדיק חריגה לקולה מהמתחם; וכי לא קיימת עילה להתערב ביתר העונשים הנלווים שהושתו על המבקש.

הבקשה לרשות ערעור

7. בבקשה לרשות הערעור המונחת לפניי, משיג המבקש על חומרת העונש שהושת עליו. המבקש טוען לקיומם של שיקולי צדק המצדיקים את התערבותו של בית משפט זה. המבקש טוען בנוסף, כי: "החלטת בית המשפט המחוזי אכזבה אותי, בייחוד כי אני בעל עבר נקי ומתאים לעבודות שירות לפי תסקיר שירות המבחן, ומאז שוחררתי ממעצר, ביום 17.02.2015, לא חזרתי לכל פעילות אסורה. ומצאתי עבודה מתאימה לי וכעת אני עובד כאינסטלטור ומפרנס את משפחתי". על יסוד האמור, גורס המבקש כי יש ליתן לו רשות ערעור, לקבל את ערעורו לגופו, ולהפחית את עונשו ל-6 חודשי מאסר, אשר ירוצו על דרך של עבודות שירות.

דיון והכרעה

8. כידוע, רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במשורה ואך במקרים חריגים, בהם מתעוררת שאלה משפטית כבדת

משקל או סוגיה ציבורית רחבת היקף, החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים להליך; או במקרים בהם מתעורר חשש מפני עיוות דין מהותי או אי-צדק שנגרם למבקש (רע"פ 9171/16 כלבונה נ' מדינת ישראל (5.1.2017); רע"פ 10059/16 בדיר נ' מדינת ישראל (14.3.2017)). לאחר שבחנתי את הבקשה שלפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי היא אינה עומדת באמות המידה שנקבעו למתן רשות ערעור. הבקשה נוגעת בעיקרה לענייניו הפרטי של המבקש, ואין מתעורר חשש לעיוות דין או לחוסר צדק שנגרם לו. די בכך כדי לדחות את הבקשה לרשות הערעור.

9. למעלה מן הצורך, אציין כי לאחר שבחנתי את כלל הנסיבות, הגעתי לידי מסקנה כי דין הבקשה להידחות אף לגופו של עניין. משמדובר בהשגה הנוגעת לחומרת העונש בלבד, על המבקש רשות ערעור להצביע על סטייה קיצונית, החלה בענייניו, ממדיניות הענישה המקובלת במקרים דומים (ראובן-פישמן נ' מדינת ישראל (24.1.2016); קופרמן נ' מדינת ישראל (29.9.2014)). לטעמי, העונש שהושת על המבקש בבית המשפט המחוזי, אינו סוטה, כלל ועיקר, לחומרה ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות בהן הורשע המבקש. בעת קביעת עונשו של המבקש, נסיבותיו האישיות לא נעלמו מעיניהן של הערכאות הקודמות, וניכר כי ניתן לנסיבות אלו וליתר השיקולים לקולה המשקל הראוי. על יסוד האמור, נחה דעתי כי העונש שהושת על המבקש הינו ראוי ומאוזן, ולא מצאתי כי יש בסיס להתערבותו של בית משפט זה ב"גלגול שלישי".

10. סוף דבר, הבקשה לרשות ערעור נדחת בזאת.

המבקש יתייצב לריצוי עונשו, כפי שקבע בית המשפט המחוזי, ביום 25.03.2018, עד השעה 09:30, בימ"ר "ניצן", או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון, ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, כ"ה באדר התשע"ח (12.3.2018).

ש ו פ ט